30 Ağustos Zaferi'nin
Geçmişe, Bugüne ve Geleceğe Işıkları

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.

Dr. Mustafa Karaağaçlı

1.Zafer ve 30 Ağustos İklimi

Bir mücadelenin zafer olması için ilgili sürecin ve olayın sonuçlanmış olmasına gerekir. Zafer, askeri, ddestek ve stratejik operasyonların başarıyla sonuçlandırıldığını gösterir.

Bu özellikler ışığında zafer bir olgu, 30 Ağustos Zaferi ise bir olaydır.
30 Ağustos Zaferi'nin kendine özgü ulusal bağımsızlık temelli idealistik dinamikleri vardır.
30 Ağustos Zaferi sadece Türk Ulusu'yla birlikte Gezegendeki diğer Uluslara da evrensel rol modellik yapacak nitelikte kinetikleri olan eşşiz bir olaydır.

2.30 Ağustos Zaferinden Cumhuriyet Yolculuğuna Yapı Taşları

30 Ağustos 1922'de Dumlupınar'da Atatürk'ün başkumandanlığında zaferle sonuçlanan Büyük Taarruz'da zafere gelen yolun başlangıcı operasyon olarak 26 Ağustos 1922'de başladı ve 30 Ağustos 1922 gününe kadar beş gün beş gece devam etti.

30 Ağustos Zaferi'nin sembolik olarak ülke topraklarının geri alındığı günü temsil ediyor. Anılan temsil gücünün günümüz Türkiye Coğrafyası'na bireysel, toplumsal ve ulusal ölçeklerde ferah feza aydınlık ve rehber ışıklar tutması ise "zaferin kimyasının" iyi anlaşılmasına bağlıdır.

Çünkü; bir topluluktan Cumhuriyet gibi eser oluşturmak uzun soluklu, sabırlı, dayanışmalı, ortak mücadele ruhlu ve iradeli mücadelenin halkla beraber yürümenin sonucudur.

Anadolu'nun o dönem içinde bulunduğu sosyal, ekonomik ve kültürel koşuları bilme, anlama ve kavrama olmadan güncel Türkiye ve Uluslararası Yapı anlaşılamaz!

"O dönemden bugünlere nasıl gelindiği?" sorusunun kilitleri ise Cumhuriyetçi Demokrasinin Kurucu Filozofu Atatürk'ün 1915 yılında Çanakkale'de başlattığı ve 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ile taçlandırdığı yolculuğunun kilometre taşlarında kendini göstermektedir.

2025 Türkiye Cumhuriyetçi Demokrasi ontolojisinin ana çizgileri bu makalenin temel amacına katkı getirir düşüncesiyle aşağıda sıralanmaktadır:

- Çanakkale Savaşı-1915
- Samsun Kararı-19.05.1919
- Erzurum Kongresi-23.07-07.08 1919
- Sivas Kongresi-(04-11). 09 1919
- İlk Meclis'in KuruluşU-23.04.1920
- Büyük Taarruz Zaferi-(26-30) 08.1922

- Cumhuriyetin İlanı-29.10.1923

30 Ağustos Zaferinden Cumhuriyet eserine uzanan yolculuğun kronolojisini gösteren bu yapı taşları emperyalist devletlerin Anadolu'yu işgal ederek parçalamaya ve kendilerine toprak çıkarmaya çalışan işgalcilere karşı durarak bağımsızlık ve özgürlük karakterinin değişmez mutlak değerini vurguluyor. Bu değer özünde 1915 Çanakkale Savaşı, 15 Mayıs 1919 Samsun Kararı, 7 Temmuz Erzurum Kongresi 1919, 4 Kasım 1919 Sivas Kongresi, 23 Nisan İlk Meclis'in Kuruluşu, 26-30 08.1922 Büyük Taarruz Zaferi ve 29 Ekim 1923 Cumhuriyet'in ilanının tarihsel kronolojisi de kararlı ve özel ulusal duruşun temel kilometre taşlarını göstermektedir (AAM,1995 ve Çeçen, 1981).

30 Ağustos Zaferi'ne gelen her yapı taşı gelenin keyfi için geçmişi es geçenlere Cumhuriyet üzerinde B,C, D…gibi planlar yapanlara, 103 yıl önce olduğu gibi bugünün güncel Türkiye Coğrafyasında da daha çok gereksinim duyulan tarihi, özverili, duyarlı, nesnel, açık, somut, bilimsel ve manevi rehberdir.

3.30 Ağustos Zaferi'nde Manda Yönetimine Reddiye Var!

30 Ağustos Zaferi Atatürk'ün başkumandanlığında; ön birikimleri dikkate alınarak, 26 Ağustos 1922'de başlar ve beş gün beş gece devam ederek 30 Ağustos 1922 günü Dumlupınar'da zaferle sonuçlanır.

30 Ağustos emperyalist, kuşatmacı, işgalci haydut devletlerin Anadolu'yu işgal politikalarına önce stratejik sonra askeri bir itirazdır.
Hiçbir ad, yakıştırma ve güzelleme adı altında "manda ve boyunduruk kabul edilemez!" ulusal iradesi Atatürk'ün İlkesel Duruşu ve söylemleriyle tüm dünyaya durulmuştur.

Manda yönetimi; az gelişmiş ülkelerin kendilerini yönetebilecek düzeye eriştirip, bağımsızlığa kavuşturuncaya kadar Milletler Cemiyeti adına büyük devletler tarafından yönetilmeleridir. Manda yönetim yetkisi, geleneksel sömürgeciliği tasfiye etmeye yönelik bir proje olarak düşünülmüş, ancak uygulamada geleneksel sömürgeciliğe benzer sonuçlar doğurmuştur.

Amerikan mandası önerisi, 23 Temmuz-7 Ağustos 1919'da toplanan Erzurum Kongresi ile 4-11 Eylül 1919'da yapılan Sivas Kongresi'nde tartışıldı. Anılan iki kongreye katılan millet delegelerinin önemli bir çoğunluğu manda yönetim fikrini benimserken; Mustafa Kemal Paşa red etti.

Mustafa Kemal Paşa, Emperyalist girişimli Türk Ulus'unu boyunduruk altına alacak sömürgeci zihniyetli "mandayı kabul etmeyerek, "Ya İstiklâl, Ya Ölüm!" deyişiyle özgürlük ve tam bağımsızlık hedefini hem Türk Ulus'una hem de tüm Dünya'ya göstermiş oldu (Kansu,1966).

Mustafa Kemal Paşa'nın İlkesel olarak manda yönetimini red etmesi, Türk Ulus'unun özgürlük ve tam bağımsızlık hareketinin ivmesini başlangıç oluşturmuştur.

Türk Ulusunun bu hareketi vatan, toprak ve bayrak değerlerini ışık yaparak, manda yönetimini kabul etmeme direncine dönüşmüştür.

O dönemin Anadolu koşullarının zorluğu dikkate alındığında, maddi, askeri ve stratejik faktörlerdeki olanakların sınırlılıkları içinde Mustafa Kemal Paşa'nın "manda yönetimini red etmesinin" ne denli cesaretli, ferasetli ve öngörülü güven içerdiği bugün daha somut ve iyi anlaşılıp görülür.

4.30 Ağustos Zaferi Zamanın Ruhunda Yaşatılmalıdır

Türk Ulusu'nun Anadolu'nun tam bağımsızlık iradesinin somut göstergesi olan 30 Ağustos Zaferi günümüz sembolik olarak ülke topraklarının geri alındığı günü temsil ederken günümüze de benzer ışıklar tutması zaferin kimyasının iyi anlaşılmasına bağlıdır.

30 Ağustos Zaferi ile bilindik kavramlar farklı kimyalara evrilmiştir (Karaağaçlı, 2023-1 ve Karaağaçlı, 2023-2).

Çünkü;

- Bağımsızlık
- Özgürlük
- Vatan
- Özveri
- Fedakarlık
- Değerler
- Yurtta sulh ve cihanda sulh ilkesel kavramlarının önem ve değeri bu cennet vatanın topraklarına kimsenin göz dikemeyeceğini, bağımsızlık ve özgürlüğünün Türk Ulusunun karakterinin temel yapıtaşlarını oluşturduğunu, ülke topraklarının geri alındığını temsil eder.

Geçmiş kadar bugün de geleceği etkiler görüşüyle 30 Ağustos Zaferi, popüler olarak baby boomer, x, y ve z adlarıyla anılan tüm nesillere anlatılmalı, görsel sunumlarla ve gezilerle tanıtılmalıdır.

5.Vargı ve Yargıda 30 Ağustos Zaferi

30 Ağustos Zaferi'nin, popüler olarak toplumdaki farklı görüşlerin ideolojik empozeleriyle değil, toplumu bir arada tutan değerler ekseninde yalın ve açık olarak anlatı gereksinimi bulunmaktadır.

30 Ağustos Zaferi'nin , bir yere, kimliğe ve parti markasına göre değil; ulusal kimlik temelinde algılanma ve yaşatılma iklimine gereksinimi vardır.

Çünkü; 30 Ağustos Zaferi, görünbilimde "imgesel olarak Ayyıldızlı bayrak ve Türkiye'nin vatan toprakları" olarak somutlaşırken, "imgesel olarak ise bağımsızlık, özgürlük, ulusal bütünlük, fedakarlık, cumhuriyet değerleri, halkın dayanışması, laiklik, manevi ve ulusal değerler olarak kendini göstermektedir.

6.30 Ağustos Zafer Bilincini Güçlendiren Öneriler

Türk Ulusu'nun bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin temel değerini oluşturan idealistik düşüncenin her ölçekte bilinip içselleştirilmesi için;

- Her kademe ve okul türlerinde Atatürk ve arkadaşlarının Cumhuriyet yolculuğunu oluşturan sosyal ve kültürel mirası oluşturan değerler öğretilmelidir.
- 30 Ağustos Zaferi öğrencilere ve yurttaşlara bağımsızlık ve özgürlük değerleri mutlaktır ve değişmez olduğu anlatıları pekiştirilmelidir.
- Bağımsızlık, özgürlük ve Türkiye Cumhuriyet'inin değerleri iyi, doğru, güzel ve evrenseldir duyuşsal kazanımları yaygınlaştırılmalıdır.
- Öğrencilere ve her yurttaş bireye bağımsızlık, özgürlük ve Cumhuriyet düşüncesi yaşayan, mutlak ve değişmez, değerler olarak bu değerlerle nasıl yaşayacağı öğretilmelidir.
- 30 Ağustos Zaferi'nden, hem vatan topraklarının bütünlüğünün ve sınırlarının korunması hem de toplumsal yaşam için ibretlik dersler çıkarılmalıdır.
- 30 Ağustos Zaferi felsefesi, anlayışı ve tam bağımsızlık ilkesi Türkiye Coğrafyası'nda Cumhuriyetçi Demokrasi temelinde uygulanmalıdır.
- İlk kez 1924 yılında Afyon'da Başkumandan Zaferi adıyla kutlanan 30 Ağustos günü, Türkiye'de 1926'dan itibaren Zafer Bayramı olarak kutlanan bayram sonsuza dek Cumhuriyet'in değerleri ve ilkeleriyle yaşatılmalı. Bu konuda yeni tesbitler ve yeni özneli tutucu ve kuşatmacı yargılar yerine;

Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının 102 yıl önce çizip uyguladıkları ulusal iradeli strateji planı izlenmelidir.

7.30 Ağustos Zaferine Bir Kutlama ve Minnetle Teşekkür

30 Ağustos Zaferi 2025 Türkiye Coğrafyasında de Milli bayram olarak sonsuza dek Cumhuriyet'in kurucu felsefesi ve Atatürk İlkeleri temelinde kutlu olsun. Eşsiz Zaferi yaşatan Atatürk ve arkadaşlarıyla tüm şehitlerimize minnetle, şükranla ve teşekkürle rahmetler olsun.

Kaynaklar

AAM.(1995). "Samsun'un Gazi Günü ya da 19 Mayıs Bayramı". **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi.** 11 (33). Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları. ss. 771-779. ISSN 1011-727X.

Çeçen, A. (1981). **Atatürk ve Cumhuriyet**. Ankara: İş Bankası Kültür Yayınları.

Karaağaçlı, M (2021). Eğitimin Sosyolojisi. İkinci Yazım İkinci Basım:Mart,2021-2. Ankara: Baskı ve Cilt:Bizim Büro Basımevi Yayın Ve Dağıtım Hizmetleri Sanayi Ve Tic. Ltd. Şti. ISBN–978-605-62357-9-5. Bandrol Seri No Aralıkları: THG-SOP: 983928-983982.

Karaağaçlı, M. (2023-1). **Özgürlük, Bağımsızlık Ve Cumhuriyet Yolculuğunda Evrensel Rol Model: Atatürk.** Bakü: Azerbaycan Atatürk Merkezi ve İksad İnstıtute Tarafından Düzenlenen 19 Mayıs 2023 Doğumunun 142. Yılında Atatürk 3. Uluslararası Sempozyumu. Sözlü bildiri metni.

Karaağaçlı, M. (2023-2). **30 Ağustos Zaferi'nin Evrensel ve Ulusal İmgeleri ve Simgeleri. Mektepli Gazete.** 30.08.2023. http://www.mektepligazete.com.

Karaağaçlı, M (2024). **Zafer Takviminde Zafer Olgusunda, Eşsiz 30 Ağustos Olayının Güncel İklimi.** http://www.mektepligazete.com.Köşe Yazıları. Mustafa Karaağaçlı. 30.08.2024.

_____

Etiksel İlke

Burada yer verilen görüşlerden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi etiksel olarak uygun olacaktır.

İletişim ve Erişimi

e-posta : mkara@gazi.edu.tr
Web (1) : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2) :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID:https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları
Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji,güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com
Tüm yayınlar blogu :mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları
Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
X : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafa.karaagacli1
Youtube :AkademikAda